

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa K. K.-S. i J. S.
przeciwko [...] Bank spółce akcyjnej w W.
o unieważnienie, zapłatę i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 czerwca 2022 r.,
zażalenia strony pozwanej
na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 7 września 2021 r., sygn. akt V Ca [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 7 września 2021 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił - jako niedopuszczalną na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną pozwanego [...] Bank S.A. w W. od wyroku tego Sądu z dnia 30 marca 2021 r.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wyjaśnił, że pomimo wezwania, skarżący nie wykazał sposobu wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia, który potwierdzałby, że wartość ta wynosi 52 164 zł. Zdaniem Sądu taka wartość nie wynikała z zaskarżonego orzeczenia. W sprawie przeciwko [...] Bank S.A. w W. skierowanych zostało kilka roszczeń o różnej wartości przedmiotu sporu, przy czym wartość żadnego z nich nie była wystarczająca, aby można było

skutecznie wywieść skargę kasacyjną. Sąd uznał, że decydująca nie mogła być suma dochodzonych roszczeń, gdyż o dopuszczalności skargi decyduje wartość każdego roszczenia z osobna. Jako argument na rzecz tego poglądu Sąd Okręgowy wskazał stanowisko, które legło u podstaw ustalenia właściwości rzeczowej Sądu Rejonowego jako sądu pierwszej instancji.

W zażaleniu skarżący zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 i art. 398² § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną jest niższa niż 50 000 zł i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie powodowie wnieśli o jego oddalenie oraz o zasądzenie od [...] Bank S.A. na ich rzecz kosztów postępowania zażaleniowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 21 k.p.c. w razie przedmiotowej kumulacji roszczeń o charakterze majątkowym, a zatem przedmiotowo jednorodzajowych, ich wartość podlega zliczeniu, co dotyczy także wartości przedmiotu zaskarżenia. W orzecznictwie przyjmuje się, że wskazana w pozwie wartość przedmiotu sporu, która nie została sprawdzona przez sąd pierwszej instancji (art. 25 k.p.c.), pozostaje – przy założeniu zaskarżenia orzeczenia w całości – aktualna – jako wartość przedmiotu zaskarżenia – w postępowaniu apelacyjnym (art. 368 § 2 k.p.c.) i w postępowaniu kasacyjnym (art. 368 § 2 w związku z art. 398⁴ § 3 i art. 398²¹ k.p.c., por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2008 r., I PZ 26/08, OSNP 2010, nr 5-6, poz. 67, z dnia 23 września 2010 r., III CZ 35/10, nie publ., czy z dnia 24 listopada 2016 r., III CZ 46/16, nie publ.).

Pozwany uzasadniając przyjętą wartość przedmiotu zaskarżenia wskazał, że na skutek rozpoznania jego apelacji (w której jako wartość przedmiotu zaskarżenia podał kwotę 58 128 zł), wyrokiem z dnia 30 marca 2021 r. Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu Rejonowego z dnia 12 lipca 2017 r. w zakresie, w którym Sąd Rejonowy zasądził od niego 5 964,01 zł. Kwota wskazana w skardze kasacyjnej stanowiła więc różnicę pomiędzy niekwestionowaną wartością przedmiotu

zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym, a zakresem, w jakim apelacja pozwanego została uwzględniona. Różnica ta wynosiła 52 164 zł.

Wskazana w apelacji wartość przedmiotu zaskarżenia odpowiadała wartości przyjętej w pozwie jako wartości przedmiotu sporu (uwzględniając rozszerzenie powództwa) skierowanego względem pozwanego [...] Bank S.A. w W., która w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji nie była kwestionowana przez żadną ze stron i została potwierdzona przez Sąd Rejonowy przy rozliczaniu kosztów w uzasadnieniu wyroku.

Odwoływanie się przez Sąd Okręgowy do motywów przyjęcia właściwości sądu rejonowego jako właściwego rzeczowo nie jest uzasadnione, gdyż przedmiotem postępowania było wówczas wiele roszczeń kierowanych przeciwko różnym podmiotom, podczas gdy obecnie spór ogranicza się do roszczeń powodów, wynikających z zawartej przez nich wspólnie umowy preferencyjnego kredytu hipotecznego, uwzględnionych w stosunku do skarżącego. Ponadto zaś granica kwotowa właściwości sądu rejonowego jest określona na wyższym pułapie niż granica dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe (por. art. 17 pkt 4 k.p.c. i art. 398² § 1 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy zażalenie pozwanego zasługiwało na uwzględnienie i uzasadniało uchylenie zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Z uwagi na to, że niniejsze postanowienie nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie, nie zachodziły podstawy do orzeczenia o jego kosztach (art. 108 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

[as]